

9

ח קהלות ברכות סימן א יעקב

בתור הוראה ובכ"ל וממילא לא יבא אפשר להקל צ"ל הדין דבתור הוראה ח"א לעשות ח"א ללד אחד כהא דשדרה וגלגולת ומש"ס מדמי לה כה"ס ז"ל לדין שדרה וגלגולת וכמש"ס [ח"א שבת הכי כדי ליישב המנהג שמתפללין מנהג וגם מעריב בלוחות זמן כתב ה"ר ש"ס ז"ל דמח"א הכא הקולו היוני דהתירו נמי תרתי דסתרי ע"ס].

(ג) ובדעת המאירי ז"ל הכ"ל דהא דתמרי דעבד כמר עבד הוא מטעם ספד"ר נקולא ובשל סופרים הלך אחר המיקל ח"ן להקשות מהב"א דארצ' כוסות דמחויבין הסיבה בכולהו וגל' שריון מטעם ספד"ר דמלצד שר"ן ז"ל כתב עוד טעם שהחמירו התם כיון דהוא מלתא דלא עריחא כ"י כמ"ל. ו"ל עוד דהתם הוי כצ"א צ"א שכל מלות הלולה כזר עליו והספיקא דהסיבה כזר ישנו עכשוו גס אחרי כסי בתראי ומש"ס ל"ש צ"ח ספד"ר נקולא וכ"ס שבה"א דרע"ק שבי' לו ספק אחי מעשר לעשות והוי ממש ספק צ"א על שני המעשרות וכל צ"א גס המאירי ז"ל מודה דלזלזל לחומרא דהא מצי שצילין יליף לה ובשני שצילין תנן ביהדיא דצ"א צ"ח אחת לזלזל לחומרא בתרווי"ו וגם לענין פג' המנחה כתב דביום ח' ח"ן לעשות תרתי דסתרי ע"ס והיוני משיב דהוי כעין צ"א. וגם התוס' והר"ש ז"ל שכתבו בהב"א דצ"ח דכיון דכלל לא איכא קולא וחומרא מחמירין בשניהם גר"ח שלא למדוהו מהב"א דרע"ק דלוקט אחריו כ"י דהתם הוי צ"א ממש אך אפשר שלמדוהו מהב"א ד"י כוסות דהתם אפשר שאינו נחשב צ"א. דלפני סעודתו מסתפק רק צ"א קמאי ואחר סעודתו מסתפק רק צ"א בתראי וכיון דמ"מ מחמירין בתרווי"ו מוכח דגם שלא צ"א לא תמרי לקולא דצ"ח ה"בא דהא אפשר להקל ג"כ ללד שני, ותבא ממילא ודאי חיסור. ולמדו מזה להב"א דצ"ח. ואפשר שהמקור לדברי התוס' דצ"ח ה"א מהא דס"ס

דסתרי אהדדי לא תמרי כדוכיחו התוס' דצ"ק [והתם חינו צ"א כלל עיון ס"ס] וכמש"ס השט"מ הכ"ל להוכיח מהתם על ספיקא דצ"ח דסתרי אהדדי. (ד) והנה הגרעק"א ז"ל בתשובותיו שנדפסו בדפוס אחר הע"ן מעשרות ע"ס תשובה דצ"ח ס"ת שלא נכתב ראש הטמוד לא ש"ן דממר לך כ"י, מפרש כוונת הר"ן צמ"ס בפסחים דמלכין הסיבה בכולהו משום דח"ת כלן דין ספק דצ"ח נקולא יקל בתרווי"ו דצ"י כסי קמאי ותמרי שח"א בתראי לריכי וקמאי פטורי וצ"ח ג"כ כסי בתראי והפ"ך ידו ויתמר שח"א קמאי לריכי וימלא שוקר צודאי הק"ח והקשה דכתיב כסי ה"א ח"א להקל בצ"ח [מטעם ספק דצ"ח לקולא] שח"א ח"ס לא יעשה הסיבה בקמאי ויבא ממש מוכרח לעשות הסיבה בצ"ח דח"ס בתראי לריכי ה"א לריכי וי"א בתראי לא לריכי ח"ס ע"ס דקמאי לריכי וכיון שח"א לא עשה בהן הסיבה לא י"א יד"ס קמאי וממילא הוי הני בתראי קמאי. וממילא כיון דצ"ח תמרי ע"ס ויבא מוכרח לעשות הסיבה ה"א שפיר יש להקל בקמאי מטעם ספד"ר לקולא ע"ס [ח"א לע"ד ז"ל דמש"ס הר"ן "דאי נחיל נקולא חמאי נקול' צ"ח טפי מצ"ח" ח"ן ר"ל שח"ס תתיר לו ללד אחד ותמרי האדם מאי חולמא דח"א ללד מלד השני ויבא להקל גס בהשני, ח"א כוונת הר"ן ז"ל הוא כמו שנדדנו לשיטת המאירי ז"ל דזה ה"י כצ"א דמתחילת הלולה חל כזר עליו כל חיובי סדר הלולה וכשמסתפקין בהסיבה דיון ה"ל כמסתפק צ"א על כל הד' כוסות וכל צ"א ח"א לומר היתר לשום ללד מפני שכל השני מוכיח לעומתו וכו' ככה ללד ח"א ומאי חזית כ"י וכן מצוהר במקואות פ"ב מ"ג, וצ"ח כ"י פ"ה מ"ג וד' דמכוחות זה ח"א זה מחמירין בשניהם וזה אפילו היבא דח"א שיקל בשניהם שכן מוכח דצ"א אפילו היבא שלא יתכן להקל בשניהם ח"א נסתיר ללד אחד מדון

ד"ל
צ"ח
ח"א

ספד"ר
דחתם
כל זמן
ואסור
ורק ח'
השני
לאוכלו
דכ"י
כלל ל'
אחריו
ל"י ש'
אח"כ
כשח"א
דכ"י
ח"ס

(ה)
דכ"י
צ"ח
צ"ח
ז"ל ל'
חומה
לשני'
ספק
ממקד
[ומאי
ח"ד ו'
מצוהר
להקל
דפסח
ע"כ
צ"ח
ומש"ס

ולפי

כ"י
דמקו
משיב